

NIEUWE GAZET, De, liberaal dagblad, voor het eerst verschenen op 1 en 2 december 1897 in Antwerpen.

De Nieuwe Gazet ontstond als een goedkoop dagblad uit *De Koophandel*, het orgaan van de Vlaamse liberalen dat aan het weggewijnen was.

Het initiatief ging uit van de Antwerpse burgemeester Jan van Rijswijck. Max Rooses, Flor Bur-

ton en Oscar van der Molen waren de medestichters. De naamloze vennootschap Burton verzorgde de uitgave van het dagblad. **Antoon Moortgat**, die reeds bij *De Koophandel* werkte, bleef hoofdredacteur. De krant was tijdelijk gevestigd in de achterbouw van het Franstalige liberale blad *Le Matin*, tot ze haar eigen gebouwen kreeg. In 1899 werd Moortgat opgevolgd door **August Monet**, die tot in 1958 aan de krant meewerkte en er een eigen stempel op drukte.

Zowel in de Eerste als in de Tweede Wereldoorlog staakte de krant haar uitgave. Na de Eerste Wereldoorlog werd ze, tijdens de afwezigheid van Monet, heropgestart door een voorlopige redactie die een gematigde koers voer. Bij zijn terugkomst zette Monet deze redactie aan de deur. *De Nieuwe Gazet* nam een harde afwijzende houding aan tegenover het **activisme**, het **Vlaams-nationalisme** en het **amnestievraagstuk**. In het debat over amnestie kantte het dagblad zich tegen *Het Laatste Nieuws*, dat zich gematigder opstelde. *De Nieuwe Gazet* stelde zich tevens antiklerikaler op dan haar concurrent. Hoewel het dagblad een van de voorvechters van de **Vlaamse taalwetgeving** was, pleitte ze in het debat over de vernederlandsing van de Gentse universiteit voor de splitsing van de universiteit in een Nederlandstalige en een Franstalige afdeling. Na de Tweede Wereldoorlog vertolkte *De Nieuwe Gazet* de mening van de progressieve, vrijzinnige richting in de Antwerpse **liberale partij**. De standpunten inzake V.B. kwamen dichterbij die van *Het Laatste Nieuws*.

In november 1957 werd *De Nieuwe Gazet* overgenomen door *Het Laatste Nieuws*. Op 1 juli 1963 werd de Stichting *De Nieuwe Gazet* opgericht, die net als de Stichting *Het Laatste Nieuws* steunt op de beginselen van de Verklaring van Oxford uit 1947. De Stichting, waarin afgevaardigden van de directie en de redactie en een aantal buitenstaanders zetelen, kreeg de opdracht te waken over de ideologische richting die de krant uitgaat. De Uitgeverij J. Hoste verbond er zich toe de richtlijnen van de Stichting te volgen om zo de redactionele onafhankelijkheid te waarborgen.

De Nieuwe Gazet wordt vooral gelezen in de streek van Antwerpen. Een gedeelte van de inhoud verschijnt ook in *Het Laatste Nieuws*, terwijl een eigen redactie instaat voor het Antwerpse karakter.

LITERATUUR: K.P., 'Nieuwe gebouwen van "De Nieuwe Gazet" ingewijd', in *De Nieuwe Gazet* (15 juni 1970); – *De Nieuwe Gazet*, jubileumnummer (2-3 december 1972); – R. van Cauwelaert, 'Voor kleine burgers en middenmannen', in *Knack* (1 juni 1988); – A. van Damme, *De Vlaamse liberale dagbladpers. Een monografie van "Het Laatste Nieuws" en "De Nieuwe Gazet"*, KUL, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, 1988.

NELE BRACKE